

Posudek oponenta diplomové práce

Jméno studentky: Kamila Jurásková

Název práce: *Edward Evan Evans-Pritchard – pojetí čarodějnictví a jiných mystických fenoménů*

Jméno vedoucí práce: Markéta Dvořáková

Kamila Jurásková si ve své diplomové práci *Edward Evan Evans-Pritchard – pojetí čarodějnictví a jiných mystických fenoménů* vytkla za cíl „zpracovat knihu *Witchcraft, Oracles and Magic among the Azande*“ (s. 10) od Edwarda Evana Evanse-Pritcharda. Vymezení cíle diplomové práce jako zpracování jedné knihy není příliš šťastné, ale práce kladoucí si tento cíl, která by se zabývala nejen textem samotným, ale i jeho místem v rámci celého díla daného badatele a rovněž recepcí, interpretací a kritikou daného výzkumu a jeho závěrů následujícími generacemi antropologů a antropoložek, by mohla být velmi dobrou a přínosnou diplomovou prací. Bohužel nic z výše uvedeného neplatí o práci Kamily Juráskové, což je škoda, protože o antropologické klasice ze třicátých let dvacátého století by se dalo napsat víc než dost.

Diplomantka (zřejmě vědoma si nedostatečného naplnění svého cíle) se snaží vylepšit svou práci tím, že si na začátku stanoví hypotézy, které chce svou prací ověřit či vyvrátit. V principu je uvedená metoda skvělá, bohužel realizace této metody v předkládané diplomové práci už tak skvělá není. Autorka totiž nikde neuvádí, na základě čeho si své hypotézy stanovuje a čtenářům se bohužel vnucuje myšlenka, že diplomantka si přečetla Evans-Pritchardovu knihu a na základě této četby si stanovila hypotézy, které chce ve své práci, kde představuje Evans-Pritchardovu knihu, ověřovat.

Vzhledem k cíli práce za velmi podstatnou chybu považuji skutečnost, že diplomantka nikde explicitně neuvádí, že nepracuje s původním vydáním díla z roku 1937, ale že používá zkrácenou verzi vydanou v roce 1976. Čtenáři se nedozvědí, proč autorka dala přednost zkrácené verzi před původní, ani se jim nedostane informace, jak se od sebe jednotlivé verze liší. Z hlediska práce s literaturou pak za další nedopatření pokládám to, že diplomantka nepracuje s žádným dalším Evans-Pritchardovým dílem a že v seznamu literatury nenajdeme žádnou sekundární literaturu věnující se přímo Evans-Pritchardově antropologii. S právě uvedeným pak smutně koresponduje skutečnost, že ty údaje, které autorka nečerpá přímo z *Witchcraft, Oracles and Magic among the Azande*, přebírá v zásadě ze tří dalších úvodních a přehledových publikací. Oceňuji, že diplomantka čtenáře na tuto skutečnost sama upozorňuje (s. 12-13), to však nemění nic na tom, že autorka by měla pracovat s více zdroji a

neomezovat se na (byť kvalitní) úvody a přehledy. Takto omezená literatura pak vede například k takovým situacím, kdy diplomantka na s. 29 cituje Clifforda Geertze z druhé ruky (pozn. 53), a to aniž by v poznámce odkázala na původní Geertzův text (ačkoliv autorovo jméno řádně uvádí) a ještě jí přitom zjevně uniká, že uvedený Geertzův text vyšel v českém překladu.

Struktura předkládané diplomové práce je logická, přičemž autorka víceméně (byť ne zcela) sleduje strukturu Evans-Pritchardovy knihy. Co se týče vlastního obsahu předkládané diplomové práce, zde diplomantka v zásadě zdařile představuje stěžejní témata probíraná ve *Witchcraft, Oracles and Magic among the Azande*. Je ovšem škoda, že se Kamila Jurásková více nepouští do vlastní, původní práce s Evans-Pritchardovým textem, takže i předposlední kapitola (*Čarodějnictví, věštby a magie jako vzájemně propojený systém*), která v *Úvodu* (s. 12) mohla vzbuzovat dojem, že bude do značné míry původní autorčinou interpretací Evans-Pritchardova textu, je nakonec jen výtahem z poslední kapitoly *Witchcraft, Oracles and Magic among the Azande*. Stejně tak je škoda, že, když už diplomantka tolik zdůrazňuje, že při citacích z Evans-Pritchardova díla se jedná o její vlastní překlad, tak že nevěnovala část práce *poznámce překladatele*, kdy by se věnovala tématu překladu klíčových pojmů (čaroděj; šaman; magie; čarodějnictví; kouzelnictví) a případných obtíží, které jsou s překladem klasického antropologického textu do českého jazyky spojeny. Tato překladatelská poznámka samozřejmě v diplomové práci nemusí nutně být, nicméně ve chvíli, kdy se diplomantka soustředí na práci s jedním původním textem, tak by byla na místě.

Za kladnou stránku práce považuji, že se diplomantce podařilo jasně představit základní témata Evans-Pritchardova *Witchcraft, Oracles and Magic among the Azande*, přičemž tento výklad je napsán srozumitelným a kultivovaným jazykem bez gramatických chyb a jen s několika málo překlepy a drobnými stylistickými nepřesnostmi.

Závěr: Ačkoli má práce výše zmíněné metodologické nedostatky, tak v případě, že autorka v rozpravě (a) věrohodně vysvětlí, proč pracovala se zkrácenou verzí *Witchcraft, Oracles and Magic among the Azande* z roku 1976; (b) zasadí uvedený výzkum a jeho závěry do kontextu celého Evans-Pritchardova díla a (c) představí antropologickou recepci *Witchcraft, Oracles and Magic among the Azande*, tak práci doporučuji k obhajobě.

PhDr. Zuzana Kubišová

V Praze, 6.1.2012